

**MAKTABGACHA TA'LIM JARAYONIDA
TARBIYALANUVCHILARNING IJODIY FIKRLASHINI
RIVOJLANTIRISHNING INNOVATSION TEXNOLOGIYALARI**

Pedagogika yo'nalishi 1-bosqich magistri

Olimjonova Mashxura Ibrohimjon qizi

Annotatsiya:

Maqolada maktabgacha ta'lim jarayonida tarbiyalanuvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirishda innovatsion texnologiyalarning ahamiyati, samaradorligi va amaliy qo'llanilishi tahlil qilingan. Zamonaviy pedagogik metodlar orqali bolalarning tasavvuri, fantaziyasi va mustaqil fikrlash qobiliyati shakllantiriladi.

Kalit so'zlar: maktabgacha ta'lim, ijodiy fikrlash, innovatsion texnologiyalar, kreativlik, pedagogik jarayon.

Maktabgacha yoshdagi bolalar shaxs sifatida rivojlanishining muhim bosqichi hisoblanadi. Shu davrda bolalarning qiziqishi, fantaziyasi va ijodiy faolligi yuqori bo'ladi. Shu bois, tarbiyalanuvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirish pedagogik faoliyatning ustuvor vazifalaridan biridir.

Ijodiy fikrlash — bu muammoli vaziyatlarga noodatiy yondashuv, mustaqil fikrlash va yangi g'oyalarni ishlab chiqish qobiliyatidir. Bolalarda ijodiy fikrlashni rivojlantirish ularning nutqi, tafakkuri, mantiqiy va ijtimoiy ko'nikmalarini ham mustahkamlaydi.

Innovatsion texnologiyalar ushbu jarayonda asosiy vosita bo'lib xizmat qiladi. Ular bolalarning faolligini oshiradi, o'quv jarayoniga qiziqishni kuchaytiradi va mustaqil qaror qabul qilish ko'nikmalarini shakllantiradi. Masalan, o'yin texnologiyalari rolli va syujetli o'yinlar orqali bolalarning ijodiy qobiliyatini

rivojlantiradi. Muammoli ta'lim esa bolalarni muammolarni mustaqil hal qilishga, savollar berishga va yangicha fikrlashga o'rgatadi.

Interfaol metodlar, masalan “Aqliy hujum”, “Klaster” va “Assotsiatsiyalar” usullari, bolalarning kreativ fikrlashini faollashtiradi. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari yordamida esa multimedia, interaktiv dasturlar orqali bolalarning e'tiborini jalb qilish va qiziqishini oshirish mumkin. Shu tarzda innovatsion texnologiyalar bolalarning o'z g'oyalarini erkin ifodalashiga, muammolarni hal qilishga va yangicha yondashuvlarni sinab ko'rishga imkon yaratadi.

Pedagogning roli ham muhimdir. Tarbiyachi doimiy ravishda yangi pedagogik metodlarni o'rganib, amaliyotga tatbiq etishi, bolalarning ijodiy faoliyatini rag'batlantirishi va ularga qulay o'quv-mashg'ulot muhitini yaratishi zarur. Tarbiyachining innovatsion faoliyati ta'lim jarayonini samarali qiladi va bolalarda ijodiy fikrlashni shakllantirishga xizmat qiladi.

Amaliy tajribalar shuni ko'rsatadiki, integrativ va interfaol yondashuv asosida tashkil etilgan mashg'ulotlarda bolalarning ijodiy fikrlashi sezilarli darajada ortadi. Bolalar o'z g'oyalari bilan bo'lishishga, muammolarni hal qilishga va yangi yondashuvlarni sinab ko'rishga intiladi.

Shuni ta'kidlash lozimki, maktabgacha ta'lim jarayonida ijodiy fikrlashni rivojlantirish innovatsion texnologiyalarsiz samarali bo'la olmaydi. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar bolalarda mustaqil fikrlash, ijodiy qobiliyat va kreativ yondashuvni shakllantirishda muhim ahamiyatga ega. Tarbiyachining doimiy pedagogik izlanishlari va innovatsion yondashuvlarni qo'llashi esa ta'lim sifatini oshiradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

Abidova Z.A. Tolerantlik va shaxs rivoji. Toshkent: Fan, 2018.

Karimov B. Maktabgacha ta'limda innovatsion texnologiyalar. Toshkent: Pedagogika, 2020.

Islomova M. Bolalarda ijodiy fikrlashni rivojlantirish metodikasi. Samarkand, 2019.

Sultonova D. Pedagogik jarayonda o'yin texnologiyalari. Toshkent, 2021.

Yusufov A. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari maktabgacha ta'limda. T.: Ilm-fan, 2022.